Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/MMVS/BcD/022/25
Názov predmetu	Komunikačné zručnosti
Rozsah	2P + 2S
Počet kreditov	5
Vyučujúci	doc. PhDr. Andrea Čajková, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Aktívna účasť na prednáškach (maximálne 2 absencie). Priebežné hodnotenie na úrovni 10% v rámci aktívnej účasti na hodinách a 40% prezentácia na zadanú tému, záverečná písomná skúška na úrovni 50% celkového hodnotenia. Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne 56%. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

• vysvetlí základné princípy medziľudskej a profesionálnej komunikácie a charakterizuje jej verbálne, neverbálne a paraverbálne aspekty,
• identifikuje a analyzuje komunikačné štýly, komunikačné bariéry a vybrané prvky skupinovej dynamiky v konkrétnych komunikačných situáciách,
• aplikuje základné komunikačné zručnosti, najmä aktívne počúvanie, kladenie otázok, parafrázovanie, poskytovanie a prijímanie spätnej väzby a asertívne vyjadrovanie,
• volí a používa primerané komunikačné stratégie v medziľudských, tímových a profesionálnych situáciách,
• spolupracuje v tíme, reflektuje vlastnú komunikačnú rolu a prispieva k riešeniu úloh a konfliktov v skupine,
• vytvorí a prezentuje zrozumiteľné ústne a písomné komunikačné výstupy s ohľadom na účel komunikácie, cieľovú skupinu a profesionálny kontext,
• aplikuje získané komunikačné zručnosti v situáciách charakteristických pre výkon činností vo verejnej správe a reflektuje možnosti ich ďalšieho rozvoja.

Stručná osnova predmetu

1. Medziľudská a profesionálna komunikácia, základné komunikačné axiómy
Teoretické vymedzenie medziľudskej a profesionálnej komunikácie, jej významu, funkcií a základných princípov. Základné komunikačné axiómy, komunikačný proces, jeho prvky a kontext. Úloha odosielateľa, prijímateľa, komunikačného kanála, spätnej väzby a komunikačného prostredia.
2. Verbálna komunikácia
Teoretické vymedzenie verbálnej komunikácie, jej foriem, funkcií a významu pri vytváraní medziľudských a profesionálnych vzťahov. Význam voľby slov, formulácie výpovede, otázok, argumentácie a spôsobu vyjadrovania.
Praktická časť: formulovanie jasných, zrozumiteľných a adresných komunikačných výpovedí v rôznych profesionálnych situáciách.
3. Neverbálna komunikácia

Teoretické vymedzenie neverbálnej komunikácie a jej základných zložiek – mimika, gestika, posturika, proxemika, očný kontakt, haptika, vzhľad a ďalšie paralingvistické prejavy. Vzťah verbálnej a neverbálnej komunikácie a význam neverbálnych signálov pri interpretácii komunikačného správania.
Praktická časť: identifikácia a interpretácia neverbálnych prejavov a nácvik vedomej práce s neverbálnou komunikáciou.
4. Pravidlá efektívnej komunikácie
Teoretické vymedzenie princípov efektívnej komunikácie, najmä zrozumiteľnosti, presnosti, primeranosti, aktívneho počúvania, rešpektu a spätnej väzby. Bariéry efektívnej komunikácie, komunikačné šumy, stereotypy a interpretačné skreslenia.
Praktická časť: analýza komunikačných situácií a identifikácia faktorov, ktoré podporujú alebo narúšajú efektívnosť komunikácie.
5. Komunikačné zručnosti
Teoretické vymedzenie základných komunikačných zručností - aktívne počúvanie, kladenie otázok, parafrázovanie, sumarizácia, poskytovanie a prijímanie spätnej väzby, argumentácia a asertívne vyjadrovanie.
Praktická časť: nácvik jednotlivých komunikačných zručností prostredníctvom modelových situácií, rolových hier a situačných cvičení.
6. Komunikačné štýly v skupine
Teoretické vymedzenie základných komunikačných štýlov a ich prejavov v skupinovej komunikácii. Asertívny, pasívny, agresívny a pasívno-agresívny komunikačný štýl a ich vplyv na medziľudské vzťahy, spoluprácu a dosahovanie spoločných cieľov.
Praktická časť: identifikácia komunikačných štýlov v modelových situáciách a nácvik adaptívneho komunikačného správania.
7. Skupinová dynamika – pozície a roly v skupine, tenzia a napätie v skupine
Teoretické vymedzenie skupiny, jej štruktúry a dynamiky. Pozície a roly členov skupiny, formálne a neformálne vzťahy, normy a pravidlá skupiny. Procesy spolupráce, súťaženia, konfliktu a konformity. Tenzia a napätie v skupine, ich príčiny a prejavy.
Praktická časť: analýza skupinovej situácie, identifikácia jednotlivých rolí a pozícií a návrhy postupov na zvládanie napätia a konfliktov v skupine.
8. Tímová práca
Teoretické vymedzenie tímu a tímovej práce, charakteristiky efektívneho tímu, rozdelenie úloh a zodpovednosti, koordinácia činností a spoločné rozhodovanie. Faktory ovplyvňujúce efektívnosť tímu, dôvera, vzájomná podpora a spoločný cieľ.
Praktická časť: riešenie tímovej úlohy, analýza tímových rolí a reflexia procesov spolupráce a rozhodovania.
9. Písomná komunikácia
Teoretické vymedzenie špecifík písomnej komunikácie v osobnom a profesionálnom prostredí. Zásady vecnosti, zrozumiteľnosti, štruktúrovanosti, jazykovej správnosti a primeranosti komunikačnému účelu a adresátovi.
Praktická časť: tvorba a úprava profesionálnych e-mailov, oznámení, žiadostí, odpovedí a ďalších foriem písomnej komunikácie.
10. Verejné vystupovanie a prezentácie
Teoretické vymedzenie základných princípov verejného vystupovania a efektívnej prezentácie. Štruktúra prezentácie, formulovanie hlavného posolstva, práca s publikom, hlasový prejav, neverbálna komunikácia a zvládanie trémy.
Praktická časť: príprava a realizácia krátkej prezentácie s následnou spätnou väzbou a sebareflexiou.
11. Zásady efektívnej komunikácie
Prehĺbenie a integrácia poznatkov o efektívnej komunikácii so zameraním na praktické využitie komunikačných princípov v profesionálnych situáciách. Komunikácia v náročných situáciách, poskytovanie konštruktívnej spätnej väzby, zvládanie nesúhlasu, nedorozumení a konfliktov.
Praktická časť: komplexná analýza komunikačných situácií a aplikácia vybraných komunikačných techník

pri riešení náročných situácií.
12. Zvyšovanie sústredenia pri komunikácii
Teoretické vymedzenie pozornosti a sústredenia v komunikačnom procese. Faktory ovplyvňujúce schopnosť sústrediť sa – komunikačné prostredie, emocionálne rozpoloženie, informačné preťaženie, stres, multitasking a digitálne rozptýlenie. Vzťah medzi sústredením, aktívnym počúvaním a kvalitou porozumenia.
Praktická časť: techniky aktívneho počúvania, koncentrácie a vedomej pozornosti v komunikácii. Nácvik práce s rušivými podnetmi, overovanie porozumenia, parafrázovanie a sumarizácia. Reflexia vlastných komunikačných návykov a identifikácia možností ich zlepšenia.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): P - povinný
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2/2 (prednáška/seminár)
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

NOSKOVÁ, I., 2019. Umenie komunikácie. Banská Bystrica: Metodicko-pedagogické centrum. ISBN 978-80-565-1441-2.
PEASE, A, PEAS, B. 2008. Reč tela. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-449-6.
PEASE, A, PEAS, B. 2010. Veľká kniha reči tela. Bratislava: Ikar. ISBN 978-80-551-2387-5.
ŠKAVARENINOVÄ, O., 2004. Rečová komunikácia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN 80-08-00290-9
ŠPAČEK, L., 2008. Nová veľká kniha etikety. 2. vyd. Praha: Mladá fronta. ISBN 978-80-204-1954-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský